



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΩΔΙΚΑ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**Υπόμνημα για το κοινό Συνέδριο των Διοικητικών Συμβουλίων
Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας και Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας**

Αθήνα, 28 Απριλίου 2025

Ο Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιδιώκει να εμφυσήσει στην τοπική αυτοδιοίκηση ένα νέο παράδειγμα διακυβέρνησης και οικονομικής λειτουργίας των δήμων και των περιφερειών, το οποίο θα αποτελέσει οδηγό για περαιτέρω αλλαγές στην οργανωσιακή κουλτούρα όλης της διοίκησης (κεντρικής και αποκεντρωμένης).

Η σύνταξη του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι μια εν εξελίξει διαδικασία, η οποία συντελείται από ειδική επιτροπή υψηλού κύρους, υπηρεσιακά στελέχη του Υπουργείου Εσωτερικών και την επιστημονική καθοδήγηση σημαντικών προσωπικοτήτων από το χώρο της Δικαιοσύνης, της Επιστήμης και της Διοίκησης, με ευρεία συμμετοχή αιρετών και στελεχών που έχουν υποδείξει τα συλλογικά όργανα της Αυτοδιοίκησης.

Με σκοπό την επιστημονική αρτιότητα και την πληρότητα των ρυθμίσεων, οι αλλαγές που εισάγονται εδράζονται και υπηρετούν τις αρχές της Δημοκρατικής Συμμετοχής, της Οικονομικής Λογοδοσίας και της Κοινωνικής Συνοχής.

Για να μπορούν οι πολίτες να συμμετέχουν ουσιαστικά στο τρόπο άσκησης της τοπικής εξουσίας, πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους εργαλεία ελέγχου αυτής καθώς και τη δυνατότητα να απευθύνονται στους εκλεγμένους τοπικούς άρχοντες για την καθημερινή πρόσβαση σε ένα συνεκτικό δίκτυο παροχής υπηρεσιών.

Η έννοια του δημότη αναπλάθεται και η νέα αυτή θεώρηση επιφέρει αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης και τη μετεξέλιξή τους σε οντότητες Τοπικής Διακυβέρνησης, με επίταση τόσο της ανάληψης πρωτοβουλιών όσο και λογοδοσίας στους πολίτες. Αυτή η προσπάθεια αποτυπώνεται εμφατικά στην επιλογή της εξουσιοδότησης του νομοθέτη στα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια για την περαιτέρω ρύθμιση και εξειδίκευση των υποθέσεων τους καθώς και στην ελαχιστοποίηση των εξουσιοδοτικών διατάξεων προς έκδοση Υπουργικών αποφάσεων για την άμεση εφαρμογή των νομοθετικών ρυθμίσεων.

Το σχέδιο του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, υπακούοντας στις αρχές μιας σύγχρονης διακυβέρνησης, αποτελεί ένα προοδευτικό κείμενο διατάξεων, καθώς επικαιροποιεί, κωδικοποιεί, εκσυγχρονίζει και απλουστεύει μια δαιδαλώδη και πολυποίκιλη νομοθεσία δεκαετιών, με στόχο την ασφάλεια δικαίου.

Παράλληλα, επιλύει, υπέρ της εύρυθμης λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης διασταυρούμενες και ανεπίκαιρες, πλέον, στην πάροδο των ετών, νομοθετικές επιλογές που είχαν σαν αποτέλεσμα:

α) τη διασταύρωση διατάξεων που αποτελούν απομεινάρια της οικονομικής κρίσης, της εφαρμογής της απλής αναλογικής και της προσπάθειας άρσης των δυσλειτουργιών που αυτή προκάλεσε προς ενίσχυση της κυβερνησιμότητας,

β) τη συνύπαρξη διατάξεων του ΚΔΚ με τα άρθρα του συστήματος Διακυβέρνησης του ν.3852/2010 που συχνά εγείρει ερωτηματικά για το εάν και σε ποιες περιπτώσεις ο ν.3852/2010 «σιωπά», αφήνοντας την ερμηνεία της αναλογικής εφαρμογής διατάξεων του ΚΔΚ ή αν ο νομοθέτης του ν.3852/2010 ήθελε τη «μη παρέμβαση» ή τη μη υιοθέτηση της λύσης που προέβλεψε ο ΚΔΚ,

γ) τη λογική ασυνέχεια της αποτύπωσης του συστήματος της απλής αναλογικής του ν.4555/2018 στα δημοτικά συμβούλια και την ομηρία του δημάρχου σε μια ισχνή πλειοψηφία, με τις μετέπειτα «πυροσβεστικές» διατάξεις, όπως αυτές του ν.4623/2019 με σκοπό την ενίσχυση της κυβερνησιμότητας των δήμων και των περιφερειών και την ανακατονομή αρμοδιοτήτων μεταξύ του δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου και των επιτροπών,

δ) την απουσία ρητής προσαρμογής των οργάνων της διακυβέρνησης των δήμων και των περιφερειών στο πλειοψηφικό σύστημα εκλογής του ν.4804/2021, σύμφωνα με το οποίο ο Δήμαρχος και ο Περιφερειάρχης εξασφαλίζει τα 3/5 του συμβουλίου.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω προκλήσεις, ο Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα συμβάλει:

- ✓ στην άρση δυσερμηνευτων διατάξεων, ασαφειών και συγκρουσιακών ρυθμιστικών προβλέψεων, καθώς και την απαλοιφή ανενεργών διατάξεων,
- ✓ στην προώθηση ενός «ενιαίου» ρυθμιστικού πλαισίου ανά θεματική ενότητα,
- ✓ στον περιορισμό των συναρμοδιοτήτων και επικαλύψεων,
- ✓ στην προώθηση ενός πολύ-επίπεδου συντονισμού,
- ✓ στην απλούστευση της γραφειοκρατίας και των ενδο-διοικητικών βαρών,
- ✓ στη βελτίωση της ποιότητας και της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και των πολιτικών,
- ✓ στον εξορθολογισμό και τον περιορισμό του λειτουργικού κόστους και του κόστους παροχής υπηρεσιών των δήμων και των περιφερειών,
- ✓ στην προώθηση της βιωσιμότητάς τους.

Ο Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελεί μια καινοτομία στον τρόπο που επαναπροσεγγίζει όλα τα θέματα που αφορούν:

- α) στον τρόπο εκλογής των αιρετών αρχών,
- β) στη διακυβέρνηση των δήμων, των περιφερειών και των νομικών τους προσώπων,
- γ) στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους,
- δ) στην οικονομική τους διοίκηση, με σεβασμό στην οικονομική αυτοτέλεια,
- ε) στην καταστατική θέση των αιρετών και
- στ) στην άσκηση της κρατικής εποπτείας.

Το αμέσως προσεχές διάστημα, θα εξεταστούν αναλυτικά οι αποφάσεις που έχουν λάβει τα Δ.Σ. της ΚΕΔΕ και ΕΝΠΕ από το 2020 έως σήμερα και που αφορούν ζητήματα που απαιτούν νομοθετική ρύθμιση και είναι αντικείμενο του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου να εξεταστεί η ενσωμάτωση στις διατάξεις του.

A. Σημαντικές αλλαγές στην εκλογική διαδικασία

- Δυνατότητα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας για τους εκλογείς, εφόσον το επιθυμούν.
- Δυνατότητα εκλογής άνευ σταυρού (εφόσον το επιθυμούν οι συνδυασμοί) από 1 έως 3 δημοτικών συμβούλων και υποχρεωτικά 2 έως 3 στις περιφέρειες, ανάλογα με τον αριθμό των μελών του συλλογικού οργάνου.
- Κατάργηση δημοτικών ενοτήτων ως εκλογικών περιφερειών στους δήμους- όλοι οι δήμοι της χώρας θα είναι ενιαία εκλογική περιφέρεια.
- Κατάργηση της δυνατότητας απόσπασης λόγω εκλογής των συμβούλων όλων των οργάνων προς υπηρεσίες που βρίσκονται στον τόπο εκλογής τους.
- Επικαιροποίηση και απλοποίηση του ελέγχου των οφειλετών που έχουν ασυμβίβαστο.
- Επικαιροποίηση κωλυμάτων / ασυμβιβάστων των δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων.
- Ανασχεδιασμός όλου του νομοθετικού πλαισίου που αφορά τις εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων συνδυασμών και εν γένει τους κανόνες διεξαγωγής της προεκλογικής εκστρατείας (ενδεικτικά απλοποίηση τήρησης βιβλίων συνδυασμών σε αναλογία με την ισχύουσα νομοθεσία για σωματεία, επανακαθορισμός περιορισμού εμφανίσεων, ειδική μέριμνα για παράνομη αφισκοκόλληση, επανακαθορισμός ανωτάτων ορίων δαπανών συνδυασμών και υποψηφίων, εξαίρεση από δημοσιοποίηση στοιχείων στην κεντρική βάση δεδομένων των υποψηφίων συμβούλων)

Ο τρόπος εκλογής δημοτικών και περιφερειακών αρχών, με βάση την πρόταση που διατυπώθηκε στα συνέδρια της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ τον Νοέμβριο του 2024, προτείνεται να συζητηθεί εξαντλητικά στην αντίστοιχη υποεπιτροπή (στην οποία ειδικά για αυτό το αντικείμενο προτείνεται να διευρυνθεί η συμμετοχή της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ).

B. Διακυβέρνηση δήμων, περιφερειών και των νομικών τους προσώπων

- Κοινές διατάξεις για δήμους και περιφέρειες αναφορικά με τον τρόπο συγκρότησης των οργάνων τους και τη λειτουργία αυτών.
- Το δημοτικό, το περιφερειακό συμβούλιο, η δημοτική και η περιφερειακή επιτροπή μπορεί να συνεδριάζει με όλους τους διαθέσιμους τρόπους (δια ζώσης, με ηλεκτρονικά μέσα και μεικτό «υβριδικό» τρόπο), χωρίς περιορισμό.
- Επικαιροποίηση των αρμοδιοτήτων των συλλογικών και μονομελών οργάνων διοίκησης των δήμων και των περιφερειών. Οι δήμοι με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων θα μπορούν να συστήνουν και δεύτερη επιτροπή αποφασιστικού χαρακτήρα.
- Διαφάνεια και δημοσιοποίηση όλων των αποφάσεων και των πρακτικών του δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου, με διασφάλιση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

- Κωδικοποίηση, επικαιροποίηση και ενσωμάτωση σε ένα κείμενο διάσπαρτων διατάξεων σε πλειάδα νόμων και αυτοτελών ρυθμίσεων που αφορούν στη λειτουργία των νομικών προσώπων δήμων και περιφερειών καθώς και των διαδικασιών ανάδειξης της διοίκησης αυτών.
- Επικαιροποίηση και πλήρης ενσωμάτωση του Κώδικα Δημοτολογίου στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης για να αναδειχθεί η σύνδεση του δημότη με τις αιρετές αρχές που διοικούν τις τοπικές υποθέσεις.
- Δυνατότητα συμβουλευτικού δημοτικού δημοψηφίσματος με ηλεκτρονικές διαδικασίες.

Γ. Άσκηση ελέγχου νομιμότητας

- Συστήνεται η Υπηρεσία Γενικής Εποπτείας Νομιμότητας ΟΤΑ με επικεφαλής τον Γενικό Επόπτη Νομιμότητας, ο οποίος θα συντονίζει τον έλεγχο νομιμότητας στις επτά (7) Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας και θα διασφαλίζει την ομοιομορφία του ελέγχου.
- Ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ διενεργείται μέσω ηλεκτρονικού πληροφοριακού συστήματος, με σκοπό το αδιάβλητο της διαδικασίας και την ταχύτερη διεκπεραίωση των υποθέσεων. Μπαίνει τέλος στην διακίνηση εγγράφων από και προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.
- Η χρέωση των πράξεων στις επτά (7) Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας γίνεται με τυχαίο τρόπο από το πληροφοριακό σύστημα. Καμία Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας δεν μπορεί να ελέγξει πράξεις δήμων ή περιφερειών που εμπíπτουν στη χωρική της αρμοδιότητα. πχ η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Αττικής δεν θα ελέγχει τους Δήμους της Αττικής ή της Περιφέρειας Αττικής.
- Περιορίζεται ο υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας σε συγκεκριμένες κατηγορίες πράξεων, ώστε να διασφαλίζεται ένα ελάχιστο δίκτυ προστασίας, χωρίς να περιορίζεται η ελεύθερη δράση των ΟΤΑ.
- Θεσπίζεται σαφές και δεσμευτικό χρονικό όριο για τον έλεγχο της νομιμότητας μιας πράξης.
- Η άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής θα αποτελεί πλέον προϋπόθεση για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος του πολίτη στα διοικητικά δικαστήρια. Παράλληλα, επιταχύνεται η προθεσμία εξέτασης της προσφυγής από τις εξήντα (60) ημέρες στις τριάντα πέντε (35) ημέρες.
- Κατά την άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητά από τον Επόπτη Νομιμότητας την αναστολή εκτέλεσης της ελεγχόμενης πράξης, ο οποίος αποφασίζει, εφόσον υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις άμεσα.
- Ο Γενικός Επόπτης Νομιμότητας διαχειρίζεται τις καταγγελίες και ασκεί αυτεπάγγελτο έλεγχο νομιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη και τη διενέργεια παράλληλων ελέγχων από άλλα ελεγκτικά όργανα με τα οποία βρίσκεται σε συνεργασία, βάσει κοινής βάσης ελέγχων με την οποία διασυνδέεται το πληροφοριακό σύστημα.
- Δημιουργείται ένα σύγχρονο πειθαρχικό δίκαιο αιρετών με σαφείς διαδικασίες ελέγχου και συσχέτιση με την τυχόν εν εξελίξει ποινική διαδικασία.

- Δημιουργούνται δύο πειθαρχικά συμβούλια με τακτικούς διοικητικούς δικαστές και εκπροσώπους της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ κεντρικά στο Υπουργείο Εσωτερικών: ένα για την εξέταση των πειθαρχικών παραπτώματων και ένα για την επιβολή της ποινής της παύσης.
- Για την επιβολή πειθαρχικής ποινής ο Επόπτης Νομιμότητας έχει δυνατότητα αναπομπής της υπόθεσης για μία φορά στο πειθαρχικό συμβούλιο για έκδοση νέας γνώμης, εφόσον προκύψουν νέα και κρίσιμα στοιχεία.
- Επιβολή διοικητικού μέτρου αργίας επιβάλλεται σε περίπτωση κακουργήματος μετά από έκδοση πρωτοβάθμιας καταδικαστικής ποινικής απόφασης ή σε περίπτωση αμετάκλητης παραπομπής εάν έχει επιβληθεί προσωρινή κράτηση, καθώς και μετά από τελεσίδικη δικαστική απόφαση για συγκεκριμένα πλημμελήματα
- Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι πλέον το μόνο αρμόδιο όργανο εξέτασης της αστικής ευθύνης των αιρετών.
- Επεκτείνεται το μέτρο της εξαίρεσης από την αυτόφωρη διαδικασία και στους αντιδημάρχους και αντιπεριφερειάρχες.
- Ο Γενικός Επόπτης Νομιμότητας ΟΤΑ και οι Επόπτες Νομιμότητας είναι πρόσωπα υψηλών προσόντων, με status γενικού και ειδικών γραμματέων αντίστοιχα και επιλέγονται για θητεία 6 ετών από το ΑΣΕΠ.

Δ. Καταστατική θέση αιρετών

Το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, θα οριστικοποιηθεί το σύνολο των διατάξεων που αφορούν την καταστατική θέση αιρετών. Ζητήματα που μένουν για εξέταση:

- Ύπαρξη επαγγελματικού ασυμβίβαστου δημάρχου (όσον αφορά ενεργή συμμετοχή σε εταιρεία ή άσκηση ατομικού επαγγέλματος), καθώς αυτός λαμβάνει αποδοχές ίσες με αυτές του Γ.Γ. Υπουργείου, (δηλαδή σε δήμους άνω των 200.000 όπως είναι σήμερα ή άνω των 100.000 εφόσον λάβουν αντιμισθία Γ.Γ.)
- Επαναφορά σε θέση προϊσταμένου διεύθυνσης είτε σε οργανική μονάδα είτε κατά πλάσμα δικαίου για δημάρχους και περιφερειάρχες που επιστρέφουν στη δημόσια υπηρεσία τους.
- Καθορισμός ημερών ειδικής άδειας σε όσα αιρετά πρόσωπα δεν αναστέλλεται η άσκηση των υπαλληλικών τους καθηκόντων ή η επαγγελματική τους δραστηριότητα. Σε αυτή την κατηγορία αιρετών προσώπων καταβάλλονται έξοδα παράστασης.
- Διατήρηση ή μη του καθεστώτος των άμισθων αντιδημάρχων και άμισθων αντιπεριφερειάρχων.
- Ειδικές διατάξεις για ΚΕΔΕ και ΕΝΠΕ.

Ε. Άσκηση των αρμοδιοτήτων της αυτοδιοίκησης

Η τοπική αυτοδιοίκηση, ως πολιτικός και διοικητικός θεσμός παροχής υπηρεσιών, αντιμετωπίζει προκλήσεις, αλλά και ευκαιρίες, όπως ενδεικτικά αυτή της εύκολης πρόσβασης στις πληροφορίες και τη διασύνδεση με υψηλής ποιότητας ηλεκτρονικά συστήματα λήψης αποφάσεων.

Η αλλαγή παραδείγματος στη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων προϋποθέτει τη δημιουργία μονάδων διοίκησης, οι οποίες θα προσφέρουν στους κατοίκους τις συνθήκες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, ανεξαρτήτως από το μέγεθος του δήμου ή της περιφέρειας όπου διαμένουν.

Σήμερα δημιουργείται η ανάγκη ενός νομοθετικού πλαισίου που το κράτος θα καθορίζει με σύγχρονα κριτήρια τη φύση του κάθε επιπέδου της τοπικής αυτοδιοίκησης, και ειδικότερα σε ποιους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής και αναπτυξιακής ζωής μπορεί να συνεισφέρει αποδοτικότερα ο δήμος ή η περιφέρεια.

Κατά κανόνα, το ίδιο το περιεχόμενο της κάθε αρμοδιότητας προσδιορίζει και το καταλληλότερο επίπεδο διοίκησης για την άσκησή της: οι δήμοι διαχειρίζονται την καθημερινότητα των πολιτών και οι περιφέρειες πτυχές της ευρύτερης χωρικής Ανάπτυξης και του Περιβάλλοντος.

Προς επίτευξη του σκοπού αυτού, στο Βιβλίο των Αρμοδιοτήτων του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν ληφθεί οι ακόλουθες πρόνοιες:

α. Πλήρης καταγραφή των ασκούμενων αρμοδιοτήτων των δήμων και των περιφερειών, με τη μέθοδο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης (σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 5013/2023), ενταγμένες σε δημόσιες πολιτικές.

Στο πλαίσιο αυτό εντοπίζεται ευχερώς σε κάθε τομέα η αρμοδιότητα που ασκεί ο δήμος και η περιφέρεια και ο τύπος αυτής. Οι αρμοδιότητες αυτές θα ενταχθούν στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης, ώστε οι δημόσιες πολιτικές να έχουν συνέχεια και συμπληρωματικότητα και εν τέλει να υλοποιηθεί η Ψηφιακή Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση.

Καταγράφηκαν και ταξινομήθηκαν 1.199 αρμοδιότητες:

736 αρμοδιότητες των Περιφερειών,

400 αρμοδιότητες των Δήμων,

55 αρμοδιότητες των νησιωτικών Δήμων,

8 αρμοδιότητες των ορεινών Δήμων

σε α) 9 κατηγορίες αρμοδιοτήτων, β) 33 υποκατηγορίες και γ) 55 κατηγορίες τρίτου επιπέδου, συμπληρωματικά με το κανονιστικό πλαίσιο που τις διέπει και την τυπολογία τους σε εκτελεστικές, ελεγκτικές, επιτελικές, υποστηρικτικές και παρακολούθησης.

Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιήθηκε το έργο της ΕΕΤΑΑ για την απλούστευση των διαδικασιών (Αναδιοργάνωση και διοικητική μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού- απλούστευση και προτυποποίηση διαδικασιών λειτουργίας στα α' και β' βαθμού).

β. Εξειδίκευση του τεκμηρίου διοίκησης των τοπικών υποθέσεων υπέρ των ΟΤΑ με την εισαγωγή του τεκμηρίου της καθημερινότητας των κατοίκων των δήμων και των περιφερειών.

Στο πλαίσιο αυτό οι δημοτικές και περιφερειακές αρχές δεν ασκούν μόνο τις αρμοδιότητες που ρητά τους έχουν απονεμηθεί (στο πλαίσιο της αρχής της νομιμότητας) αλλά και αρμοδιότητες που εντάσσονται λειτουργικά σε εννέα (9) κατηγορίες αρμοδιοτήτων για τους δήμους και σε τρεις (3) κατηγορίες αρμοδιοτήτων για τις περιφέρειες και οι οποίες δεν έχουν απονεμηθεί ρητώς σε άλλο όργανο διοίκησης.

Οι εννέα (9) και τρεις (3) αυτές κατηγορίες αρμοδιοτήτων, αντίστοιχα, ορίζονται από τον νομοθέτη ως εκείνες που άπτονται θεμάτων της καθημερινής δράσης των κατοίκων, λαμβάνοντας υπόψη και τη φύση των αρμοδιοτήτων που ασκούν οι δήμοι και οι περιφέρειες.

Το «τεκμήριο της καθημερινότητας» αποτελεί μια εξειδίκευση της Συνταγματικής πρόβλεψης για την υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Να μην ασκεί η αυτοδιοίκηση μια αρμοδιότητα αλλά το σύνολό της, εφόσον της έχει αποδοθεί ρητά η κατηγορία αυτή των αρμοδιοτήτων.

Μετά την ευρεία εξουσιοδότηση που παρείχε το άρθρο 79 του ΚΔΚ στα δημοτικά συμβούλια για ένα συγκεκριμένο θέμα, τώρα το «τεκμήριο της καθημερινότητας» παρέχει μια επιπλέον, συγκεκριμένη εξουσιοδότηση προς τα συμβούλια των δήμων και των περιφερειών να εξειδικεύσουν τις αρμοδιότητες που τους αποδίδονται με τις νομοθετικές διατάξεις, σύμφωνα με τις δικές τους ανάγκες και γεωμορφολογικές ιδιαιτερότητες.

Είναι η πρότασή μας για μια μεγάλη αλλαγή στον τρόπο που θα λειτουργούν οι δήμοι και οι περιφέρειες κυρίως σε σχέση με την ζωή των κατοίκων, οι οποίοι διαβιούν στη χωρική τους αρμοδιότητα.

γ. Νομοθετική κατοχύρωση των πολιτικών επιλογών που δύναται να αναλάβουν οι δημοτικές και περιφερειακές αρχές ανάλογα με τις προτεραιότητες που έχουν εξαγγείλει και τη συνεργασία που μπορεί να αναπτυχθεί με τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Δημιουργείται ένα σύστημα επιλογών του διοικητικού εκείνου συστήματος ή των διοικητικών συστημάτων που είναι αποτελεσματικότερα για την άσκηση αρμοδιοτήτων που ήδη έχουν μεταφερθεί και ασκούν οι

δήμοι και οι περιφέρειες και για όσες θα ασκήσουν στο μέλλον. Ακολουθώντας, στην επιλογή των συστημάτων διοίκησης για την άσκηση των αρμοδιοτήτων μπορεί, εφόσον το αποφασίσουν τα συλλογικά όργανα, να συμμετέχουν και οι κάτοικοι του δήμου με τη διαδικασία που το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο θα επιλέγει.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της ανάπτυξης ενός πλαισίου ελεύθερης δράσης των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, η νομοθετική πρόβλεψη των επιλογών αυτών είναι γενική και η εξειδίκευσή τους επαφίεται στην έκδοση κανονιστικών αποφάσεων από το, κατά περίπτωση, αρμόδιο όργανο του δήμου και της περιφέρειας.

δ. Δημιουργία ειδικών διοικητικών συστημάτων άσκησης αρμοδιοτήτων για τους ορεινούς και νησιωτικούς δήμους και τις περιφέρειες καθώς και για τις μητροπολιτικές λειτουργίες.

Ένα από τα ζητήματα που θα συζητηθούν εξαντλητικά τις επόμενες εβδομάδες είναι ο βέλτιστος τρόπος και το όργανο άσκησης των μητροπολιτικών αρμοδιοτήτων για Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

ε. Επανεξέταση των αρμοδιοτήτων των αποκεντρωμένων διοικήσεων, ιδίως σε σχέση με τις αρμοδιότητες της περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν οι μεταβιβάσιμες, βάσει Συντάγματος, αρμοδιότητες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και θα εξεταστεί αν αυτές μπορούν να ασκηθούν καλύτερα από την αυτοδιοίκηση.

Ο τρόπος οργάνωσης του Βιβλίου των Αρμοδιοτήτων της Αυτοδιοίκησης έχει έναν κατευθυντήριο χαρακτήρα προς τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία για τους τρόπους που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για τη μεταφορά και θέσπιση αρμοδιοτήτων στην αυτοδιοίκηση (βλ. άρθρα αναφορικά με την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των δήμων ή των αριθμό των υπηρετούντων υπαλλήλων) καθώς και έναν ρόλο συγκέντρωσης και κατηγοριοποίησης των ήδη προβλεφθέντων μεθόδων άσκησης αρμοδιοτήτων (βλ. άρθρα για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση). Στο μέλλον ο νομοθέτης μπορεί να προσθέτει σε συγκεκριμένα άρθρα τις νομοθετικές του προβλέψεις που αφορούν την οργάνωση και άσκηση αρμοδιοτήτων για την αυτοδιοίκηση, καθιστώντας την πλοήγηση στην αυτοδιοικητική ύλη των ενδιαφερομένων και των εργαζομένων ευχερή.

Η μεταρρύθμιση αυτή συμπληρώνεται με τη θέσπιση, για πρώτη φορά, ενός Προγράμματος Διοικητικής Ανασυγκρότησης, όπου θα καταγραφούν οι διαδικασίες που αφορούν τις αρμοδιότητες των δήμων και των περιφερειών και θα ψηφιοποιηθούν κατά προτεραιότητα ή θα απλοποιηθούν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους.

Έτσι, δημιουργείται έτσι ένα νέο μοντέλο τοπικής αυτοδιοίκησης, το οποίο χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, πληρότητα γνώσης και πληροφόρησης.

ΣΤ. Οικονομική διοίκηση

- Δημιουργείται Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κεντρικών Ηλεκτρονικών Πληρωμών για την διαχείριση των δημοτικών εσόδων σε μια ενιαία κεντρική πλατφόρμα που θα επιτρέπει στους δήμους την αποτελεσματική διαχείριση των οικονομικών τους συναλλαγών, την αυτοματοποίηση των διαδικασιών ενημέρωσης οφειλετών και είσπραξης οφειλών, παρέχοντας ασφάλεια, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των εσόδων τους.
- Ο κάθε ένας πολίτης θα γνωρίζει σε ποιον δήμο θα οφείλει τί και για ποιο λόγο.
- Απλοποιείται η διαδικασία κατάρτισης και ψήφησης του προϋπολογισμού των δήμων και περιφερειών, καθώς: (α) καταργείται το τεχνικό πρόγραμμα, (β) δεν λαμβάνεται απόφαση από τη δημοτική και περιφερειακή επιτροπή κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης της απόφασης και (γ) μειώνονται τα στάδια υποβολής εναλλακτικών προτάσεων.
- Προβλέπεται ειδικό μικρό αποθεματικό στους προϋπολογισμούς των δήμων και περιφερειών για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και τις πρώτες άμεσες και κατεπείγουσες δαπάνες για την αποκατάσταση των επιπτώσεών τους.
- Προβλέπεται ρητά ότι δεν απαιτείται αποδοχή των πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΚΑΠ, εφόσον είναι εγγεγραμμένες οι σχετικές πιστώσεις στον προϋπολογισμό.
- Η εγγραφή πιστώσεων στον προϋπολογισμό, κατόπιν απόφασης ένταξης πράξης σε κάθε είδους προγράμματα, γίνεται κατόπιν εντολής του δημάρχου ή του περιφερειάρχη και δεν απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού από το οικείο συμβούλιο.
- Αποσύνδεση του Πενταετούς Σχέδιο Δράσεων και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσεων από τις διαδικασίες σύνταξης και επικύρωσης των προϋπολογισμών των δήμων και περιφερειών. Το Πενταετές Σχέδιο Δράσεων και το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσεων γίνονται προαιρετικά και θεσπίζονται κοινές διατάξεις για δήμους και περιφέρειες.
- Η συνομολόγηση δανείων γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, κατόπιν εισήγησης του δημάρχου και περιφερειάρχη αντίστοιχα, χωρίς εμπλοκή της δημοτικής και περιφερειακής επιτροπής.
- Απλοποιείται η διαδικασία για τη λήψη δανείων για την υλοποίηση δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας εγκαταστάσεων, μηχανημάτων ή οχημάτων, καθώς η απαιτούμενη αξιολόγηση θα γίνεται από το φορέα δανειοδότησης. Στο πλαίσιο αυτό θα επαναξιολογηθούν και τα κριτήρια της προβλεπόμενης ΚΥΑ για τους όρους και τις προϋποθέσεις.
- Προβλέπεται η χορήγηση εφάπαξ χρηματικού βοηθήματος στις περιπτώσεις γέννησης στις περιπτώσεις γέννησης πρώτου και δεύτερου τέκνου μόνιμων κατοίκων και δημοτών κατόπιν προϋποθέσεων που καθορίζονται από τα δημοτικά συμβούλια και εφόσον αυτές οι δαπάνες καλύπτονται από ιδίους πόρους.

- Παρέχεται η δυνατότητα στους δήμους, στις περιφέρειες και στα νομικά πρόσωπα αυτών να επιχορηγούν τις πρωτοβάθμιες δομές υγείας για την κάλυψη των δαπανών καυσίμων των οχημάτων τους που μεταφέρουν ιατρονοσηλευτικό προσωπικό σε απομακρυσμένες περιοχές.
- Προβλέπεται η δυνατότητα παροχής κινήτρων και στους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς, για δύο έτη από την τοποθέτησή τους.
- Η έγκριση των χρηματοοικονομικών αναφορών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, κατόπιν εισήγησης του δημάρχου και περιφερειάρχη αντίστοιχα, χωρίς εμπλοκή της δημοτικής και περιφερειακής επιτροπής.
- Στο τέλος καθαριότητας-φωτισμού, αφενός προβλέπονται τουλάχιστον πέντε συντελεστές, έτσι ώστε να γίνεται πιο ακριβοδίκαιη η κατανομή του βάρους και αφετέρου επιλύεται ριζικά το πρόβλημα της συσχέτισης της ηλεκτροδότησης ενός ακινήτου με την παροχή δημοτικών υπηρεσιών, με πρόβλεψη ενός παγίως καταβαλλόμενου τέλους, στο 1/10 του ποσού που αντιστοιχεί στην επιφάνεια του ακινήτου, ανεξάρτητα από την πραγματική χρήση του ακινήτου.
- Ο Φόρος ηλεκτροδοτούμενων χώρων καταργείται και σε αντιστάθμισμα ενισχύεται ο συντελεστής του ΤΑΠ, που πλέον μετονομάζεται σε Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης. Επιπλέον, πραγματοποιείται στενότερη διασύνδεση των δημοτικών υπηρεσιών με τις αντίστοιχες φορολογικές και οικονομικές (Κτηματολόγιο), έτσι ώστε να αποτυπώνεται και να επιβαρύνεται με ακρίβεια η φορολογητέα περιουσία.
- Σε όλα τα τέλη που εισπράττονται μέσω παρόχου ηλεκτρικού ρεύματος γίνεται σαφέστερη η σχέση συνεργασίας, έτσι ώστε οι πάροχοι να ανταποκρίνονται εγκαίρως στις υποχρεώσεις τους και να μη ζημιώνονται οι δήμοι.
- Το ιδιαίτερα δυναμικό τέλος διαφήμισης αντιμετωπίζεται πληρέστερα, ώστε να μη διαφεύγουν έσοδα. Συγκεκριμένα, οι γνωστές από το 1990 τέσσερις (4) κατηγορίες αναπτύσσονται σε έξι (6), ενώ ορίζονται με σαφήνεια οι αρμοδιότητες καθενός εμπλεκόμενου φορέα, δήμου, περιφέρειας, αποκεντρωμένης διοίκησης, Υπουργείων.
- Ορίζεται ειδική ρύθμιση για την αποτελεσματική επιβολή των προστίμων από παραβάσεις ΚΟΚ και προσδιορίζεται με σαφήνεια η σχετική προθεσμία, έτσι ώστε να λήξει η ταλαιπωρία των πολιτών και η επιβάρυνση των υπηρεσιών και των δικαστηρίων.
- Στα δυνητικά τέλη προσδιορίζονται ακριβέστερα τα απαιτούμενα στοιχεία μιας τέτοιας απόφασης, έτσι ώστε αυτές να μπορούν να νομιμοποιηθούν και να λειτουργήσουν.
- Καθορίζονται με τρόπο συστηματικό, παρόμοιο με τα γενικότερα ισχύοντα στο δημόσιο λογιστικό και με λογική αξιοποίησης πληροφορικών συστημάτων, όλες οι διαδικασίες για τη βεβαίωση των διαφόρων εσόδων.
- Ενοποιείται το πλαίσιο και θεσμοθετούνται κοινές διαδικασίες για δήμους, περιφέρειες και ν.π.δ.δ. αυτών.

- Γίνεται κωδικοποίηση, αναθεώρηση, ενσωμάτωση και θέσπιση κοινών διατάξεων για δημοπρασίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και ρητή πρόβλεψη υποχρεωτικών ηλεκτρονικών δημοπρασιών – δημιουργία ή υιοθέτηση ειδικής πλατφόρμας.
- Γίνεται κωδικοποίηση και ενσωμάτωση θεσμικού πλαισίου για διαχείριση κοινόχρηστων χώρων.
- Δίνεται έμφαση σε δράσεις ανάπτυξης, μέσω της επιμήκυνσης του προγράμματος αξιοποίησης της περιουσίας καθώς και σημειακών παρεμβάσεων σε επιμέρους διατάξεις.
- Παρέχεται ευελιξία ως προς τις συμβάσεις διαχείρισης περιουσίας όταν αντισυμβαλλόμενοι είναι δήμοι, περιφέρειες, νομικά πρόσωπα αυτών και δημόσιοι φορείς εν γένει.
- Θεσμοθετείται η δυνατότητα χρηματικών δωρεών ανάμεσα σε δήμους και περιφέρειες για την υλοποίηση έργων σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών.
- Απλουστεύονται οι διαδικασίες για την παραχώρηση χρήσης κινητών πραγμάτων, καθώς και οχημάτων.
- Αναθεωρείται το θεσμικό πλαίσιο των συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων για στέγαση των υπηρεσιών των ΟΤΑ δήμων και περιφερειών, με έμφαση στην ευελιξία των διαδικασιών και την αυξημένη προστασία του μισθωτή.
- Διευρύνεται το πλαίσιο και θεσπίζονται ευνοϊκότερες διατάξεις για τους δικαιούχους στεγαστικής αποκατάστασης από τοπικά ή κρατικά προγράμματα, καθώς και για δικαιούχους στέγασης βάσει των τοπικών αναγκών.
- Βελτιώνεται το πλαίσιο εκμετάλλευσης περιπτέρων εντός κοινόχρηστων χώρων και μπορούν να τεθούν συγκεκριμένες προδιαγραφές και προϋποθέσεις για την κατάληψη του κοινόχρηστου χώρου.
- Θεσμοθετούνται ειδικές διατάξεις για την επίλυση ζητημάτων που αφορούν στη σχολική περιουσία και την ολοκλήρωση της μεταβίβασής της στους δήμους.
- Ενοποιείται το πλαίσιο κήρυξης απαλλοτριώσεων για δήμους και περιφέρειες.
- Καθορίζονται τα αρμόδια όργανα των δήμων, των περιφερειών, των Συνδέσμων, των Νομικών τους Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, των Ιδρυμάτων και των Επιχειρήσεων τους στις δημόσιες συμβάσεις.
- Επαναπροσδιορίζονται οι συμβαλλόμενοι και συμμετέχοντες φορείς των προγραμματικών συμβάσεων.
- Εξέταση θεσμοθέτησης (ή μεταφοράς) υφιστάμενου φόρου ή τέλους στις Περιφέρειες προκειμένου να αποκτήσουν διευρυμένα ίδια έσοδα. (απαιτείται συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών).

Ζ. Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι - ΚΑΠ

Επαναπροσδιορισμός των ποσοστών των πηγών εσόδων των ΚΑΠ Δήμων:

- Μείωση κατά το ποσό των προνοιακών επιδομάτων (670,0 εκατ. €) που αποδίδονται πλέον από τον ΟΠΕΚΑ (παρ.1, 3, αρ. 4, ν.4520/18).
- Αύξηση κατά το ποσό που αποδίδεται στους Δήμους συμπληρωματικά των ΚΑΠ, ως Ειδική Επιχορήγηση Δήμων (176,66 εκατ. €) αναφορικά με το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, τις σχολικές καθαρίστριες, τη ναυαγοσωστική καθώς και την επαναφορά Δημοτικών Αστυνομών.
- Αύξηση κατά το ποσό των 16 εκατ. € για την άσκηση από τους Δήμους, της αρμοδιότητας της αποκομιδής απορριμμάτων του οδικού δικτύου αρμοδιότητας των Περιφερειών.
- Κατάργηση του ανώτατου συνολικού ποσού ΚΑΠ που μεταβιβάζεται κατ' έτος από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στους δήμους και τις περιφέρειες (Διάταξη ΓΛΚ παρ. 4 άρ. 38 ν.3986/2011-3.913.000.000 €). (Θα εξειδικευτεί / οριστικοποιηθεί σε συνεννόηση με το ΓΛΚ).

Επαναπροσδιορισμός των ποσοστών των πηγών εσόδων των ΚΑΠ Περιφερειών:

- Μείωση κατά το ποσό του διατροφικού επιδόματος (70,0 εκατ. €) που αποδίδεται πλέον από τον ΟΠΕΚΑ (ν.4520/18 αρ.4 παρ.1, 3).
- Μείωση κατά το ποσό των 16 εκατ. € για την άσκηση από τους Δήμους, της αρμοδιότητας της αποκομιδής απορριμμάτων του οδικού δικτύου αρμοδιότητας των Περιφερειών.
- Ορίζεται ως βάση δυναμικών συντελεστών των ΚΑΠ για τα επόμενα έτη, το ποσό που έχει προϋπολογιστεί για το 2025. (Θα εξειδικευτεί / οριστικοποιηθεί σε συνεννόηση με το ΓΛΚ).

Η. Γενικές Επισημάνσεις επί της Οικονομικής Διοίκησης

Επικαιροποιούνται και ενσωματώνονται στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μεταξύ άλλων, οι διατάξεις του:

α) β.δ/τος 17-5/15-6-1959 «Περί οικονομικής Διοικήσεως και λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων»

β) π.δ/τος 270/1981 «Περί καθορισμού των οργάνων, της διαδικασίας και των όρων διενεργείας δημοπρασιών δι' εκποίησης ή εκμίσθωσης πραγμάτων των δήμων και κοινοτήτων» και

γ) π.δ/τος 242/1996 «Καθορισμός προϋποθέσεων, τρόπου και διαδικασίας για την εκμίσθωση, τη δωρεά, την παραχώρηση της χρήσης, την εκποίηση, τη μίσθωση και την αγορά ακινήτων και κινητών πραγμάτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων».

Ειδικότερα, ως προς τα έσοδα των ΟΤΑ:

1) Για πρώτη φορά μετά το 1958, ενοποιείται μια χαοτική νομοθετική ύλη, που εκτεινόταν σε 130 θεσμικά κείμενα! Με τον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όλα τα έσοδα αρμοδιότητας των ΟΤΑ, είναι πλέον σαφώς καθορισμένα, προσδιορισμένα με συστηματικό τρόπο, σε ένα ενιαίο και χρηστικό κείμενο. Επιπλέον, σε αυτό γίνεται και απαρίθμηση των υπόλοιπων 42 πηγών εσόδων των ΟΤΑ, αρμοδιότητας άλλων Υπουργείων.

2) Όλα τα χαρακτηριζόμενα ως «ίδια έσοδα» έχουν τύχει παρόμοιας επεξεργασίας, δηλαδή προσδιορίζεται με σειρά το αντικείμενο του φόρου, ο τρόπος υπολογισμού του, οι υπόχρεοι να τον πληρώσουν, οι διαφορετικοί συντελεστές και οι τυχόν απαλλαγές, ενώ έχει επιτευχθεί αυξημένος βαθμός τυποποίησης, έτσι ώστε να γίνονται όλες οι διατάξεις πιο εύκολα αντιληπτές τόσο από τους εφαρμοστές του κώδικα όσο και από τους απλούς πολίτες.

3) Στη διατύπωση των διατάξεων, που πλέον είναι εξολοκλήρου στη νέα ελληνική με ενσωματωμένες σύγχρονες τεχνικές εκφράσεις (πχ ψηφιακή εφαρμογή), έχει πραγματοποιηθεί σημαντική αλλαγή, ξεπερνώντας τις παλαιότερες διαρρυθμίσεις. Δεν έχει γίνει μια απλή κωδικοποίηση, δηλαδή επανάληψη ισχυουσών διατάξεων, αλλά πλήρης αναπροσαρμογή τους σε νέο κείμενο, ενσωματώνοντας κρίσιμες αποσαφηνίσεις και με λογική και απαιτήσεις σύγχρονης νομοθέτησης.

4) Αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της ασάφειας της χρησιμοποιούμενης ορολογίας με περιορισμό στη χρήση κυρίως του όρου «τέλος» και σπάνια της εισφοράς.

**Θ. Καταγραφή των Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων, τα οποία προβλέπονται στον Κώδικα
Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ

Σκοπός, η σύσταση και λειτουργία ενός πληροφοριακού συστήματος για την αποτελεσματική, ταχεία και αντικειμενική άσκηση της κρατικής εποπτείας επί των πράξεων και παραλείψεων των ΟΤΑ και η ανταλλαγή των απαιτούμενων πληροφοριών, των εμπλεκόμενων φορέων. Πρόκειται για εξολοκλήρου νέου σύστημα.

Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα Κεντρικών Ηλεκτρονικών Πληρωμών

Σκοπός του νέου πληροφοριακού συστήματος (το οποίο είναι η μετεξέλιξη του Gov Hub) είναι η δημιουργία μιας κεντρικής ολοκληρωμένης υποδομής για τη διαχείριση των οικονομικών συναλλαγών των δήμων, με επιδίωξη του συστήματος την ενοποίηση και αυτοματοποίηση των διαδικασιών είσπραξης και παρακολούθησης οφειλών και την παροχή μιας διαφανούς, αποδοτικής και σύγχρονης πλατφόρμας εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων.

Πληροφοριακό σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης

Σκοπός, η διασφάλιση της συστημικής συνεργασίας των διοικητικών επιπέδων, κάθετα και οριζόντια ανά δημόσια πολιτική και της συντονισμένης δράσης των μελών των επιμέρους επιπέδων διακυβέρνησης, με την υποχρεωτική ανάρτηση από το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο της κείμενης νομοθεσίας και των εγκύκλιων οδηγιών για την εφαρμογή των αρμοδιοτήτων τους που ασκούν οι ΟΤΑ.

Διεξαγωγή δημοτικού δημοψηφίσματος με ηλεκτρονικό τρόπο

Σκοπός, η εξοικονόμηση πόρων, η ευχερής συμμετοχή των δημοτών από όπου κι αν βρίσκονται, η ενίσχυση της συμμετοχής και του ενδιαφέροντος, για τις τοπικές υποθέσεις, και των νεότερων σε ηλικία δημοτών, παρέχοντας ένα νέο σύγχρονο τρόπο συμμετοχής.

Νέο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης Δημοτικών Τελών – Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης

Καθώς, έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια σημαντικές αλλαγές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και με την είσοδο εναλλακτικών παρόχων, αλλά και για να υπάρχει η απαραίτητη παρακολούθηση των οφειλών και των καταβολών από τους παρόχους. Παράλληλα το νέο πληροφοριακό σύστημα θα υποστηρίξει πλήρως τις σημαντικές αλλαγές που επέρχονται από την έναρξη ισχύος του κώδικα.

Νέο πληροφοριακό σύστημα για τη διαχείριση παραβάσεων Κ.Ο.Κ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ